

CANVIS

Amb aquest butlletí ja veieu que canviem, només una mica, de nom. Deixem el d'Associació a canvi del sinònim Societat. Dir-nos "associació" creava una duplicitat entre la d'escriptors i la de ciènciaficcionaris que hem hagut de resoldre de la manera més satisfactòria per a tothom. Des d'ara, doncs, som la Societat Catalana de Ciència-Ficció i Fantasia. A disposar.

Un altre canvi que us expliquem és que, a la darrera assemblea de l'AELC, Francesc Parcerisas, fins aleshores vicepresident, va passar a ocupar-ne la presidència, despro- veïda d'ençà de la desaparició de l'enyorat Jaume Fuster. I aquell mateix dia va acceptar presidir també la nostra societat. Vam tenir doncs de president el poeta Francesc Parcerisas, autor de les excel·lents traduccions catalanes del 'Hobbit' i dels tres volums del 'Senyor dels anells' de Tolkien. Però no el vam tenir ni dos mesos.

Quan el mes de maig Francesc Parcerisas va ser nomenat director de la Institució de les Lletres Catalanes, va dimitir de president de l'AELC, i en conseqüència de la secció i de la societat. Esperant l'assemblea de l'AELC del març de 1999, doncs, tornem a estar sense president: aprofiteu-ho per fer el que vulgueu, ara que no tenim ningú que ens mani.

Notícies D'AQUESTA GALÀXIA

JA TENIM PREMI PEDROLO!

Efectivament. El *II Premi Manuel de Pedrolo de CF i Fantasia* ja és una realitat. I tot, gràcies a l'interès i l'empenta que hi ha posat el *Patronat Municipal de Cultura de Mataró*, esperonat per la SCCFF. En aquest mateix número trobareu les bases del concurs. Abans no hi arribeu, ja us avancem que hi ha dues categories (amb primer i segon premi en metàl·lic). El termini de lliurament dels originals (d'entre 10 i 25 fulls DIN A4) acaba el 30 de setembre de 1998. El veredictes farà públic la segona quinzena de novembre, coincidint amb la "3a. Trobada de CF i Fantasia" coorganitzada pel Patronat mataroní i la nostra societat. En el número següent, us n'avançarem el programa d'actes.

I TAMBÉ EL NOU JULI VERNE...

El premi *Juli Verne*, de novel·la o reculls de contes de CF, també està esperant els vostres originals. Aquests hauran d'ocupar entre 90 i 120 fulls DIN A4, de 30 línies de 70 caràcters cada full. Els heu d'enviar per triplicat, abans del 31 d'agost de 1998, a:

"Cercle de les Arts i de les Lletres"
Apartat de Correus, núm 1157
Principat d'Andorra

Especifiqueu "Per al premi Juli Verne de CF". El premi, atorgat per Banca Privada d'Andorra, està dotat amb 600.000 pessetes. A la següent plana web trobareu totes les dades sobre el Verne. No us ho perdeu:

<http://www.solucions.ad/rand>

CF ESTIVAL A LA ROVIRA I VIRGILI

Ah, que bé que s'ho munten els tarragonins de la Universitat Rovira i Virgili! Del 13 al 16 de juliol van impartir el curs "La ciència de la ciència-ficció", dirigit per **Miquel Barceló**. El curs va durar 30 hores i equivalia a 3 crèdits. El curs es va fer a la Casa de Cultura, Servei Territorial de Cultura de la Generalitat. c/ Major, 14. Tarragona. Els destinataris eren els estudiants i titulats en ciències i enginyeries, i qualsevol altra persona amb coneixements de física i de biologia equivalents als de COU.

La matrícula costava 20.000 ptes. als membres de la comunitat universitària i 25.000 ptes. als externs. Les conferències del programa van ser: "Introducció a la ciència-ficció", per **Miquel Barceló**; "Gegants i nans i efectes d'escala", per **Jordi José** i **Manel Moreno**; "Biologia i ciència-ficció", per **Pilar Porredon**; "Ciències socials i ciència-ficció", per **Santiago Serrano**; "De Kripton als forats negres", per **Jordi José** i **Manel Moreno**; "Informàtica, robòtica i ciència-ficció", per **Miquel Barceló**; "Homes invisibles i raigs làser", per **Jordi José** i **Manel Moreno**; "Relativitat i viatges en el temps", per **Jordi José** i **Manel Moreno**.

A part d'aquestes conferències s'hi van projectar pel·lícules i es van celebrar taules rodones. Enhorabona als organitzadors i als participants. Desitgem que la iniciativa es repeteixi l'any vinent (i que altres universitats es prenguin nota).

EXPO SOBRE LES TECNOLOGIES DEL FUTUR

Fins al mes de setembre tenim ocasió de visitar l'exposició "Ciència-ficció o tecnologies del futur. La tecnologia en els còmics dels anys cinquanta", amb una mostra de vinyetes i cobertes de còmics de CF publicats a l'Estat espanyol entre 1945 i 1963, de la col·lecció de Francesc Solé Parellada. Organitzada per la UPC, l'Institut Català de Tecnologia i el Col·legi d'Enginyers Industrials de Catalunya, es pot visitar del 25 de juny al 10 de setembre al CEIC (Via Laietana, 39. Barcelona).

ON SÓN ELS DE 'TAL'?

Finalment, hem aconseguit contactar amb els fanzinerosos que fabriquen Tal. El número 7 del fanzine es va presentar al Saló del Còmic. Si us interessa contactar-hi, teniu dues vies. El correu normal (escriuiu a l'apartat de correus 2.104, de Sabadell) o Internet: <http://www.geocities.com/hollywood/academy/7872>. En qualsevol d'aquestes bandes us els trobareu.

ÒSCAR PÀMIES PREMIAT

L'escriptor i consoci de la SCCFF **Òscar Pàmies** va guanyar l'última edició dels premis *Marià Vayreda* de narrativa d'Olot, dotat amb un milió de pessetes (dels quals –snif!– Hisenda ja n'hi queixalat un bon mos). Pàmies hi va presentar el recull de contes "Les restes de la biblioteca", on, amb imaginació, bon humor i trempera, reversiona clàssics de la literatura, el cinema i la televisió de tots els temps, incloent-hi peces de terror, ciència-ficció i fantasia. Si Nyarlathotep vol, l'obra apareixerà per la tardor, publicada per Editorial Empúries.

BARCELONA AMB L'AIGUA AL COLL

El dibuixant lleidatà **Alfons López** i el guionista barceloní **Pepe Gálvez** han inundat la Barcelona del 2020, en el còmic futurista "ColorCafé". La història, tintada de solidaritat,

bon rotllo i antiracisme, s'ha publicat en quatre números, a càrrec de Planeta DeAgostini, dins la col·lecció *Laberinto*. Hi ha per aquí alguna ànima editora, disposada a publicar l'àlbum sencer en català?

ENXARXATS AL CIBERESPAI

Des de l'abril passat, la pàgina web de la SCCFF ha estat visitada per més de 300 cibernautes. Tenint en compte que la nostra és una pagineta modesta i poc coneguda, les xifres no estan malament. Per cert: Vilaweb i l'AELC van tenir la gentilesa de recomanarnos des de les seves edicions. De moment, els suplementes *Cultura* i *DDD* de "Avui" ja s'han fet ressò de la seva existència, igual que l'emissora *Ona Rambla*, que va convocar **Jordi Solé** per parlar-ne. El nostre *webmaster*, quan no està gaire enfeinat, procura afegir-hi continguts nous cada setmana. Pels qui no recordeu l'adreça, tornem a repetir-la: <http://www.geocities.com/Area51/Zone/7461>

CURS SOBRE CF I BIOLOGIA

Pilar Porredon i **Santiago Serrano**, socis de la SCCFF i educadors que ja han realitzat diferents experiències a secundària de didàctica de la ciència-ficció en relació amb la biologia, han impartit un curs a diversos centres educatius de Catalunya sobre "L'evolució dins el marc de la Ciència-Ficció" en què utilitzen la ciència-ficció per tractar temes de biologia. Aquesta és la presentació que fan del Curs: "Ben segur que el pròxim mil·lenni la biologia i més exactament l'enginyeria genètica acapararà tota l'atenció i canviarà no només la nostra societat, sinó la nostra manera de pensar i d'entendre la vida, la selecció cultural, portada a l'extrem, generarà noves espècies i entrarem en un nou procés d'evolució o potser d'involució".

RECORDANT JAUME FUSTER

D'entre els textos publicats lamentant la pèrdua del company i president **Jaume Fuster**, a més de la carta del president de

l'Asociación Española de Fantasía y Ciencia Ficción, que publiquem al seu lloc, esmentem que la revista "Pórtico", butlletí d'aquesta associació, n'ha publicat una nota necrològica. També la revista "BEM", al número de febrer-març, n'ha donat la notícia.

I el butlletí "A cau d'orella", de la llibreria Maga, al número de febrer el recordava evocant la seva participació, amb un conte de CF, al volum col·lectiu publicat en solidaritat amb la llibreria, quan va sofrir un atemptat el 1986. Així mateix, al petit dossier que li va dedicar el número de maig de la revista "Serra d'Or", i a les sessions que organitzades per l'AELC i l'Ateneu Barcelonès van tenir lloc el 13 i el 20 de maig, se'l va evocar com a escriptor de fantasia i Ciència Ficcio i president i fundador de la SCCFF.

HOMENATGE A ENRIC VALOR

El passat 25 d'abril, en la diada del País Valencià en què es commemora la batalla d'Almansa, l'aplec a la plaça de bous de València, posterior a la manifestació, va ser dedicat a homenatjar **Enric Valor**, el recopilador de les rondalles valencianes, soci d'Honor de la SCCFF i el més veterà autor català de fantasia. La delegació que hi va ser present va passar el comunicat següent: "La Societat Catalana de Ciència-Ficcio i Fantasia és present a l'homenatge al nostre soci d'Honor Enric Valor": I ara li ho repetim: "Gràcies, Enric Valor!".

NEIX L'ASSOCIACIÓ GALLEGA DE CF

Des del mes de maig, funciona *l'Asociación Galega de Ciencia Ficción* (AGASF), amb seu a Santiago de Compostela. Volen promoure i divulgar la CF en qualsevol àmbit i suport. El mes de març van celebrar les II Xornadas de Cf, a la Universidade de Santiago; han editat un llibre del concurs de relats "Stanislaw Lem" –el nom del concurs variarà cada any– i, a partir del setembre, es presentaran per diverses universitats gallegues. Mentre van preparant el primer butlletí, en podreu trobar notícia a

la xarxa a l'adreça:

<http://personal.redestb.es/aiga/certamen>

La SCCFF contactarà amb ells per intercanviar experiències i col·laboracions.

PUBLICACIONS REBUDES

Entre les publicacions que ens han arribat a l'Associació, hi ha:

-"Lletra Ferida", Butlletí de l'Associació de Joves Escriptors en Llengua Catalana, núm.108, juny 1998.

-"Bem", núm.61, Febrer-març 1998.

-"Pórtico", Asociación Española de Fantasía y Ciencia Ficción, núm.23, abril 1998.

-"Estel", Publicació de la Sociedad Tolkien Española, núm.20, gener 1998.

Començarem a rumiar la manera de muntar una petita biblioteca, de manera que els socis puguin consultar-les. Mentrestant, seguïu enviant-nos el vostre material!

ROSA FABREGAT A SERRA D'OR

L'obra literària de **Rosa Fabregat** va ser analitzada per **Xavier Duran**, en l'article "Biologia novel·lada", aparegut al número 459 de la revista "Serra d'Or", corresponent al març passat. Després de fer un repàs per tota l'obra de Fabregat, Duran conclouïa l'article preguntant-se: « Això és ciència-ficcio o simplement literatura? Fabregat utilitza sovint el terme de prerealitat per referir-se a aquestes obres. No es tracta de fantasies pures, sinó d'aprofitament de temes ben actuals i d'algunes extrapolacions per a escriure assaigs novel·lats. Feia ciència-ficcio **Zola** quan aprofitava els debats de l'època sobre determinisme genètic? Més aviat aprofitava les eines literàries per debatre sobre ciència, i els avenços científics per perfilar històries i personatges. Probablement, avui **Zola** se sentiria cridat a recuperar el seu 'Doctor Pascal' i a fer-lo treballar, no ja en mapes genètics familiars, sinó en clonatge i altres camps. Sortosament, aquí també tenim alguns, tot i que pocs, experiments d'aquest tipus, com les novel·les que componen 'La dama del glaç'.

II PREMI MANUEL DE PEDROLO DE CIÈNCIA-FICCIÓ O FANTASIA

El Patronat Municipal de Cultura de Mataró i la Societat Catalana de Ciència-Ficció i Fantasia convoquen el II Premi MANUEL DE PEDROLO de ciència-ficció o fantasia, d'acord amb les bases següents:

1. Les obres concursants han de ser originals, inèdites i escrites en català. Queden excloses les adaptacions de tota mena i les presentades a altres concursos, pendents d'adjudicació o divulgades en altres idiomes o mitjans de difusió.
2. El concurs estableix dues categories:
 - a) Per a estudiants d'ensenyament secundari (ESO, BUP, FP o COU) durant el curs acadèmic 1997-98.
 - b) De categoria lliure.
3. Els originals hauran de tenir una extensió d'entre 10 i 25 fulls DIN A4, mecanografiats a doble espai i a una sola cara. S'hauran de presentar per quintuplicat, sense signar o amb pseudònim, amb un lema o títol. Cada pàgina tindrà un màxim de 33 línies i el cos dels caràcters no serà inferior a 10 punts ni superior a 12.
4. Els treballs s'hauran de presentar en un sobre tancat, a l'exterior del qual hi ha de constar exclusivament el lema o el títol, la indicació II CONCURS MANUEL DE PEDROLO i la categoria en què es concursa. Dins del sobre hi ha d'anar un segon sobre tancat, amb la identificació de l'autor, l'adreça i el número de telèfon a l'interior, els cinc originals i un disquet amb el relat en format Word o Word Perfect per a Macintosh o PC, així com qualsevol altra dada més que l'autor hi vulgui fer constar.
5. Els treballs concursants s'han de trametre al Patronat Municipal de Cultura de Mataró, carrer de Sant Josep, 9, 08302-Mataró, abans del 30 de setembre de 1998.
6. Es concediran els següents premis:
Categoria a) - Primer premi de **50.000** ptes. Segon premi de **25.000** ptes.
Categoria b) - Primer premi de **150.000** ptes. Segon premi de **75.000** ptes.
7. El Jurat de la convocatòria estarà constituït per la Presidenta del Patronat Municipal de Cultura de l'Ajuntament de Mataró (o la persona en qui delegui), més dos membres nomenats pel Patronat i altres dos nomenats per la Societat Catalana de Ciència-Ficció i Fantasia. Actuarà de secretari, amb veu sense vot, el director del Patronat Municipal de Cultura o la persona en qui delegui.
8. El Jurat pot declarar desert qualsevol dels premis oferts si la qualitat de les obres presentades no reuneix, al seu parer, mèrits suficients o no s'ajusten a les característiques de la convocatòria. La seva decisió serà inapel·lable.
9. El Patronat Municipal de Cultura publicarà les obres premiades dintre dels sis mesos següents a la publicació del veredict del Jurat. Per a una segona edició serà necessari el permís escrit dels autors premiats.
10. La proclamació del veredict i l'atorgament del premi tindran lloc a la Biblioteca Pública Pompeu Fabra de Mataró, plaça d'Occitània s/n, dintre de la segona quinzena del mes de novembre, i dins del marc de la 3a. Trobada de Ciència-Ficció i Fantasia, que organitza el Patronat Municipal de Cultura.
11. La participació en aquest concurs comporta, per part dels autors de les obres, l'acceptació íntegra d'aquestes bases i condicions generals, així com de les obligacions que se'n deriven especialment pel que fa a la publicació de les obres premiades.

ENTREVISTA AMB...

ROSA FABREGAT

—Any i lloc de naixença:
Cervera (La Segarra), 3.2.1933.

—Llibres de CF que ha publicat:
Les novel·les 'Embríó humà ultracongelat núm. F-77' (1984) i 'Pel camí de l'arbre de la vida' (1985), que formen un díptic. Van ser reeditades en el volum global 'La dama del glaç' (1997). També he escrit la novel·la 'Francina i la providència' (1995).

—Quina és la vostra definició de ciència-ficció?

—Una especulació literària d'un fet o circumstància (aparentment insòlits per als lectors) que entra dins del camp de la ciència en totes les seves branques, i de la tecnologia, tractats tant amb rigor científic com literari. La CF pot ser una manera de familiaritzar els lectors en els nous descobriments, acostumar-los a les noves terminologies de la biologia, de la medicina o l'astrofísica. Passo de llarg per les obres destinades a adults que, amb el nom de CF, són infantilisme pur, amb una manca total de rigor científic i abusant de l'etiqueta s'hi colen arguments militaristes, racistes, colonialistes... Els personatges són plans, sense contorns, i massa sovint hi ha una barreja de trons i llampecs, armes i gent amb crits histèrics. Surts del cinema o acabes (si l'acabes) el llibre amb la sensació que, una vegada més, s'ha abusat de la teva ingenuïtat.

—Dins quina línia de la CF us inclouríeu?
La que especula sobre la genètica i la biotecnologia.

—Quins llibres catalans de CF us han agradat especialment.
'El mineral 202' (1997), de Montserrat Canela. 'Hug i Adelaisa' (1994), de Montserrat Galícia. 'Llibre de tot' (1994), d'Antoni Munné-Jordà. 'Els silencis

d'Eslet' (1996), de Jordi Solé i Camardons.

—I llibres no catalans?
'Un món feliç', d'Aldous Huxley. '1984', d'Orwell. 'El segle primer després de Béatrice', d'Amin Maalouf i 'La porta del mur' de H.G. Wells.

—Un títol fonamental que no hagi estat traduït a la nostra llengua.

'El planeta dels simis', de Pierre Boule, o '2001, una odissea espacial', d'Arthur C. Clarke.

—Quins dels últims films de CF us han deixat un bon record?
'Gattaca'.

—Quines temàtiques explotades per la CF us interessin més?

Les que especulen amb la ciència, la filosofia i la possible vida en altres planetes.

—Quin invent de CF us ha cridat més l'atenció?
La màquina del temps, de Wells.

—Quin és el pitjor món imaginat pels escriptors de CF?

El món fatídic i alhora impressionant dels estimats Poe, Kafka i Lovecraft.

—A quin planeta de CF aniríeu a viure? Per què?

A un planeta ple de llum i de vida, on es desconeguessin la guerra, la fam, el desamor, el dolor, la violència... Un planeta tan bell com el nostre, però amb uns éssers que sabessin practicar el que anomenem drets humans. Un planeta, ara per ara, utòpic, però que pot arribar a existir. De tota manera m'estimo massa la Terra. Sé que no l'abandonaria mai. Sóc optimista, crec en els éssers humans. Potser algun dia aquest planeta imaginat serà la Terra.

HI HA UNA CRISI DE LA **CIÈNCIA-FICCIÓ?**

per Pere Verdaguer

Tenim la impressió que la ciència-ficció va de baixa com a gènere. La història dirà si es tracta d'una impressió nostra o de la realitat, i si no és que, massa nostàlgics, badem encara davant els clàssics i que això ens obnubila sobre el present. No sabem, en tot cas, veure néixer grans autors nous que s'imposin d'entrada com a mestres. Ni en literatura ni en cinema. Naturalment que hi ha creacions i que hom fa elucubracions sobre les novetats científiques i tecnològiques, però els resultats són massa sovint estirats cap a un aspecte de les nostres societats que pugna per alarmar la població: la violència. El pes aclaparador de la violència, que submergeix tots els gèneres, tradueix potser la necessitat d'atraure el públic sobre una urgència que, si no aconseguim de jugular-la, pot comprometre greument el nostre futur.

La inquietud que provoquen els fenòmens de marginació de sectors socials importants, de les persones víctimes de l'atur, de la infància i de la joventut, a més de tot el tercer món, incita possiblement escriptors i cineastes a deixar de banda momentàniament el joc de la futurologia que és en bona part la ciència-ficció. Dit d'una altra manera, no seria impossible que la ciència-ficció hagués nascut del lleure que havien creat els progressos de la civilització al segle passat i en aquest, no seria impossible que fos el fruit d'una reflexió en un moment de calma i d'optimisme (almenys relatiu). I que, al contrari, la profunda crisi que travessen les ideologies avui, afegida als problemes insolubles que planteja la societat liberal, la sola aparentment viable tanmateix, dirigeixi la creació cap a temes més visiblement actuals.

Una altra idea ens ha travessat l'esperit, però l'hem rebutjat. Aquesta idea és que, els gèneres literaris essent mortals com tot en aquesta vall de llàgrimes, la ciència-ficció ha acabat la corda i s'està extingint, un poc com s'han extingit al cinema les pel·lícules de l'oest i les comèdies musicals. Al capdavall la mateixa novel·la, gènere que remunta a l'època medieval, només va trobar les condicions òptimes del seu desenvolupament al segle XIX, amb la societat industrial. En la seva breu trajectòria el cinema en general ha passat per etapes ben diferents. I després de l'adveniment de la televisió segur que ja no és el que era.

Dèiem, però, que havíem rebutjat la idea de l'extinció de la ciència-ficció, i és que si bé el concepte que hom tenia de la ciència-ficció ara fa cinquanta anys era molt diferent del que es va generalitzant avui, aquesta ciència continua essent un factor principalíssim de la nostra vida personal i de la manera de ser social. Abans la idea de la ciència anava lligada a la de progrés i a la de millora de condicions de vida, i avui ens hem adonat d'una banda que no hi ha igualtat dels homes davant de la ciència i les seves realitzacions, i de l'altra que aquesta ciència és un component de pes en la lluita econòmica dels països entre ells, dels blocs entre ells, dels continents entre ells. No baixa per a tothom del cel com una pluja benefactora, sinó que serveix d'arma per a uns contra els altres.

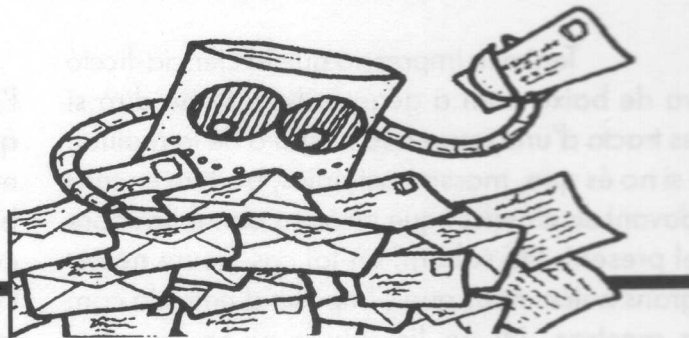
L'esfondrament dels països de l'est, el socialisme dels quals s'autoqualificava de científic, és un factor conjuntural que no cal pas negligir. Recordem que la ciència-ficció era un gènere de gran empena perquè era fet

a mida per a un projecte comunista. Ara bé, la desafecció per la ciència-ficció l'observem també a l'Occident, bona prova que les causes més profundes de la davallada (si davallada hi ha) són unes altres.

Apuntem encara un parell de pistes de reflexió. La primera és que l'època gloriosa de la ciència-ficció va ser la d'un temps de descobriments majors en física i en les ciències exactes, avui bastant estancades. Aquests darrers decennis en canvi són les ciències humanes les que han passat al primer pla de

l'actualitat, i els seus resultats, fins quan no són espectaculars, neguitegen més que no satisfan. I —i amb això arribem a la segona de les pistes anunciades—, sobretot, sobretot, és visible que una part d'aquestes ciències humanes, les ciències polítiques, han dut el planeta sencer en un fanguissar. Si la ciència-ficció n'ha de treure conseqüències, aquestes conseqüències no poden ser de cap manera engrescadores. Bé, volem dir que tot plegat no incita a escriure ciència-ficció!

Dra. Bústia i Mr. E-mail

CRIDA ALS ESCRIPTORS DE CONTES DE CF

El company **Antoni Arca**, escriptor de l'Alguer, en una recent estada a Barcelona ens ha adreçat aquesta crida. La revista amateur universitària 'NoFrontiere' de Sàsser (Sardenya), que surt en italià, vol publicar cada setmana un conte de ciència-ficció. Per això demana a tots els escriptors en llengua catalana que enviïn relats de 4 fulls de 2.100 espais cadascun. Antoni Arca els considerarà i els traduirà a l'italià.

La iniciativa pot donar, de cara a Sardenya i a Itàlia, una idea de la vitalitat i la modernitat de la nostra literatura. Si amb el temps hi ha prou material i de prou qualitat, Antoni Arca té altres idees per a fer circular els contes. Com en tants altres casos (aquest butlletí mateix), les col·laboracions no seran retribuïdes materialment (però oi que som molt despresos?).

Envieu tants originals com vulgueu a:

Antoni Arca
Morandi, 17
07041-Alguer (SS)
Sardenya (Itàlia)

CONDOL PEL TRASPÀS DE JAUME FUSTER

Almería, 2 de mayo de 1998

Estimados amigos de la ACCFF:

Ante todo, perdonad por la tardanza en responderos pero hemos esperado a tener editado el 'Pórtico' núm. 23 para poder enviároslo.

En el número 2 de vuestro boletín, que recibimos no hace mucho, nos enteramos de la triste noticia del fallecimiento de Jaime Fuster. Además de la necrológica que incluimos en 'Pórtico', aceptad nuestras más sinceras condolencias, que rogamos transmitáis a los miembros de vuestra Asociación. Todos los que amamos la Fantasía y la Ciencia Ficción hemos perdido algo con la marcha de Jaime Fuster.

Recibid un cordial saludo.

Eduardo Gallego Arjona
Presidente AEFCF
Asociación Española de Fantasía y Ciencia Ficción.

Bibliografia catalana de Ciència-Ficció i Fantasia

1 9 9 6

Després de la bibliografia de 1997, que us vam presentar als dos números anteriors, continuem el compte enrere amb la de 1996. Hi hem seguit la divisió convencional dels comentaris de la de 1997. Fem només la remarca que, pel que fa a contes, remetem a volums que contenen algun conte d'interès per al lector de ciència-ficció i fantasia, encara que el gruix del volum no s'hi refereixi; pel que fa a reedicions, esmentem les que representen quasi una novetat, perquè presenten canvis respecte a l'edició primitiva o perquè eren llibres difícils de trobar; en l'apartat de teatre, esmentem el lloc i la data d'estrena, atès que no són textos publicats.

Novel·la original

- Víctor Batallé**, *Joc de becs*. 'Columna Jove', 112. Columna Edicions, Barcelona.
- David Duran**, *Cataconya*. 'Humor', 2. Edicions de La Magrana, Barcelona.
- Sebastià Estradé**, *Quan tornis, porta una mica de pluja*. 'La finestra de paper', 5. Castellnou Edicions, Barcelona.
- Josep Fecúndez**, *Món perdurable*. 'Llibres al sac', 4. Editorial El Clavell, Premià de Mar.
- Josep Franco**, *Anàdia, la ciutat submergida*. 'El Micalet galàctic', 43. Edicions Bromera, Alzira.
- Montserrat Galícia**, *Aterratge d'emergència*. 'Periscopi', 23. Edebé, Barcelona.
- Montserrat Galícia**, *Crit al bosc*. 'El vaixell de vapor', 70. Editorial Cruïlla, Barcelona.
- Imma Monsó**, *No se sap mai*. 'El balancí', 296. Edicions 62, Barcelona.
- Abel Montagut**, *La gesta d'Uttoa*. 'Ciència-ficció', 5. Pagès Editors, Lleida.
- Víctor Mora**, *El parc del terror*. 'Columna jove', 125. Columna Edicions, Barcelona.
- Lluís Solé**, *Terragrís*. Il·lustracions d'Imma Pla. 'Mascaró de proa', 1. La Galera, Barcelona.
- J. Solé-Camardons**, *Els silencis d'Eslet*. 'Ciència-ficció', 3. Pagès Editors, Lleida.

Novel·la traduïda

- Jean M. Auel**, *Les planes misterioses*. Columna Edicions, Barcelona.
- Machado de Assis**, *L'alienista*. Tr. de Xavier Pàmies. 'Mínima de butxaca', 66. Quaderns Crema, Barcelona.
- Robert Louis Stevenson**, *El cas misteriós del Dr. Jekyll i Mr. Hyde*. Tr. de Salvador Oliva. 'Mínima de butxaca', 61. Quaderns Crema, Barcelona.
- John Wyndham**, *Els cucuts de Midwich*. Tr. de Dolors Udina. 'Gran angular club', 20. Editorial Cruïlla, Barcelona.

Conte original

- Ricard de la Casa**, *Sota pressió*. 'Ciència-ficció', 4. Pagès Editors, Lleida.
- Josep M. España**, *Un diumenge interminable*. 'La primera columna', 15. Columna Edicions, Barcelona.
- Víctor Mora**, *Els amants del ciberespai*. Editorial Thassàlia, Barcelona.
- Josep Palau i Fabre**, *Les metamorfosis d'Ovídia*. 'A tot vent', Edicions Proa, Barcelona.
- Òscar Pàmies**, *Com serà la fi del món*. 'El Balancí', 291. Edicions 62, Barcelona.
- Xavier Roca-Ferrer**, *L'home dels miracles*. 'L'àncora', 97. Edicions Destino, Barcelona.

–**Sebastià Roig**, *Sèrie B. Santa Perpètua de Mogoda*.

–**Cèlia Sànchez-Mústich**, *Pati de butaques*. 'La primera columna', 13. Columna Edicions, Barcelona.

Conte traduït

–**Isaac Asimov**, *Relats d'un futur proper*. 'Gran angular club', 15. Editorial Cruïlla. Barcelona.

Infantil

–**Isabel Àlvarez**, *L'àlbum de Fàbius*. Il·lustracions de Magalí Colomer. 'Ala delta', Baula-Edelvives, Barcelona.

–**Teresa Duran**, *L'última moda*. Il·lustracions de Max. 'Popof i Kocatasca', 3. Publicacions de l'Abadia de Montserrat, Barcelona.

Reedicions

–**Pere Calders**, *El primer Arlequí*. 'Els llibres de butxaca', 27. Edicions de La Magrana, Barcelona.

–**David Cirici**, *Robòtia*. 'L'odissea', 88. Editorial Empúries, Barcelona.

–**Enric Larreula**, *Homènica, vila olímpica*. 'Mascaró de proa', La Galera, Barcelona.

–**Manuel de Pedrolo**, *Mecanoscrit del segon origen*. Edició a cura de Carme Ballús Molina. 'El cangur Plus', 23. Edicions 62, Barcelona.

Teatre original.

–**Manel Barceló**, *Un astronauta udola a la lluna*. Teatre Malic, Barcelona, 9-7-1996.

Teatre traduït

–**Alan Ayckbourn**, *Portes comunicades*. Teatre Arnau, Barcelona, 15-11-1996.

ERRADES, ERRADES...

Al número passat, un paquet de bits es va perdre i va fer ajuntar dos trossos d'informació referida a **Ray Bradbury**. Així, el final de la ressenya de 'Més ràpid que l'ull' havia de dir: «En un bell epíleg, Bradbury remarca les seves idees sobre el gust per la literatura'. De l'apartat infantil i juvenil, dins el recull 'Xiques', el gallec **Agustín Fernández Paz** inclou alguns contes acostats a la fantasia i ciència ficció».

I hi havia d'haver un epígraf anomenat Reedicions on s'havia de recordar que 'Clàssics Moderns', de Proa ha reeditat 'Fahrenheit 451', que al seu moment havia publicat Edhasa, i Proa ja havia repescat el 1996. En l'edició del 97, el llibre du incorporat un epíleg al qual es referia el comentari que seguia.

Posats a fer, també hi podem afegir una novel·la que hem trobat enguany, però publicada el 1997: **Mark Canter**, 'La filla del sol' (Tr. de Marta Trias, Ed. Planeta, Barcelona, novembre 1997). En Yute Nahadeh, científic indi d'Alaska, descobreix sota el glaç el cos d'una fetillera neandertal refrigerada, però no congelada. La dona està embarassada i en Yute extrau l'embrió i l'implanta en una mare de lloguer.

Finalment, cal dir que l'amic **Xavier Borràs** ens ha fet veure que ens vam descuidar la seva novel·la juvenil de fantasia 'Les set fogueres de Sant Joan', amb il·lustracions de **Montse Fransoy** ('Rems', 15, La Galera, Barcelona, novembre 1997).

A. Munné-Jorda

CIÈNCIA-FICCIO MOT TABÚ

El mot «ciència-ficció» és en boca de qualsevol persona en expressions com «això és (sembla) ciència-ficció» quan volen expressar la impossibilitat absoluta que una cosa s'esdevingui o quan s'ha esdevingut un fet que no semblava possible pocs anys abans, però quan es tracta de parlar de la literatura de ciència-ficció el mot es transforma en un tabú que cal amagar o en un concepte que cal denigrar.

Estem farts de comprovar-ho en els comentaris que es fan sobre els llibres clàssics d'aquesta literatura, fins i tot en les contraportades de llibres catalans: 'Andrea Víctrix' pertany «al gènere de la literatura utòpica» (edicions Destino, 1986), 'Grafèmia' (Cruïlla, 1990) és qualificada de «novel·la d'intriga». Alianza editorial amaga sistemàticament el nom de ciència-ficció en les diverses novel·les que han publicat de Stanislaw Lem. Fins i tot recordo una edició castellana de 'Fahrenheit 451' on a la contraportada es deia que no era una novel·la de ciència-ficció.

L'opinió dels professionals ha fet forat entre el públic lector, de vegades, en parlar amb la gent sembla que en qüestió de gustos literaris l'única cosa que tenen clara és que no els agrada la CF. Fa unes setmanes, una noia estudiant universitària, en un programa debat sobre llibres i escriptors, començava situant les seves lectures amb l'afirmació: «menys ciència-ficció llegeixo de tot». És a dir que la noia llegia: llibres de memòries, novel·la històrica, novel·la negra, de terror, narració humorística, novel·la eròtica i fins i tot aventures de l'oest i novel·la rosa. Tot, menys les pocsoltades de la CF com ara 'Els desposseïts' d'Ursula K. Le Guin, per posar un exemple d'un llibre que segons Darvo Sukin de la Universitat de McGill: «eleva magistralment la ciència-ficció al nivell de la més alta literatura

humanística».

En lloc de reconèixer el fet evident que moltes obres de CF eleven el sostre d'aquesta literatura, el món cultural català de vegades sembla voler-los negar el qualificatiu tabú. Així, el 9 d'abril d'enguany hom dedicà una pàgina del diari «Avui» a ressenyar l'aparició de la versió catalana de 'La guerra de les salamandres' (1936) de Karel Capek; en el primer article, signat per Joan Triadú, no es deia enlloc que es tracta d'un llibre de ciència-ficció ni que l'autor és un clàssic d'aquesta literatura.

En el segon article de l'exeditor Joan Agut, d'altra banda excel·lent com el de Triadú, hi apareix en una ocasió la paraula tabú, però com gairebé sempre en què els crítics utilitzen el terme maleït és per incloure-hi alguna preposició matisadora o negadora del terme: «malgrat haver estat considerat un precursor de ciència-ficció, a causa de la seva obra 'Rossum's Universal Robots', que posà en circulació el terme robot com a màquina humana, caldria situar-lo en la nòmina dels autors visionaris d'anticipació política i social, al costat d'Aldous Huxley, H.G. Wells o George Orwell...». És a dir que per al crític el rètol «ciència-ficció» és excoent.

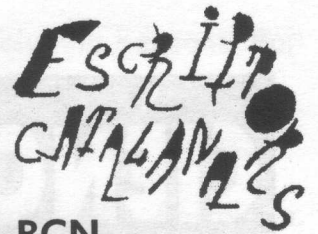
Què hi pinta la preposició «malgrat» en aquest comentari? Per ventura 'La guerra de les salamandres' no és ciència-ficció? Per què hom oposa ciència-ficció i «anticipació política», un dels temes fonamentals d'aquesta literatura? Potser ara resultarà que Huxley, Wells i Orwell no han estat autors de ciència-ficció? Caldrà tornar a dir que és justament l'existència de la ciència-ficció i els mecanismes mentals que permet generar el que ha fet possible concebre obres tan genials com 'La guerra de les salamandres'?

J. Solé i Camardons

Societat Catalana de Ciència-Ficció i Fantasia

ASSOCIACIÓ D'
Escriptors
EN LLINGUA
CATALANES

Canuda, 6, 5è (Ateneu Barcelonès) 08002-BCN

<http://www.geocities.com/Area51/Zone/7461>

Impressió: Copiart S.A., Villarroel 81, BCN

Il·lustració de portada: Amadeu LeBlanc

Què és la Societat Catalana de Ciència-Ficció i Fantasia?

- La Societat Catalana de Ciència-Ficció i Fantasia s'ha constituït per l'impuls de la Secció de ciència-ficció de l'Associació d'Escriptors en Llengua Catalana.

- La SCCFF vol agrupar tant els practicants de la CF i la Fantasia en les seves diverses vessants: literatura, còmic, mitjans audiovisuals, etc., com els afeccionats que estiguin d'acord amb el postulat amb que l'ha impulsada la Secció d'escriptors: "Normalitzar la ciència-ficció en l'àmbit de la llengua catalana i normalitzar la llengua catalana en l'àmbit de la ciència-ficció". Per això, la SCCFF treballarà pel coneixement i el reconeixement de la CF, sempre entesa en el sentit més ampli, en tots els àmbits de la nostra cultura.

- La SCCFF neix amb la voluntat de col·laborar amb totes les associacions afins de qualsevol territori i qualsevol dedicació.

- La SCCFF ofereix un espai per al debat, per a la informació, per a la coneixença entre tots els afeccionats. Un butlletí trimestral us posarà al dia de tot el que passi a l'àmbit de la CF i la Fantasia des d'una visió catalana. Unencontre anual us posarà en contacte amb els creadors en diversos àmbits: escriptors, dibuixants, guionistes, científics, etc.

- La SCCFF també vol ser una plataforma de pressió de cara als mitjans de comunicació, editors, distribuïdors cinematogràfics, etc., per a lluitar per tot allò que l'afeccionat voldria aconseguir i no ho pot obtenir sol.

- La SCCFF vol promoure premis literaris de CF i Fantasia, publicar relats, descobrir nous autors, i afavorir totes les iniciatives que proposin els socis.

-La SCCFF és i serà allò que vulgui tothom que s'hi inscrigui.

Ompla la butlleta, i tu també seràs protagonista de la SCCFF

Butlleta d'inscripció a la Societat Catalana de Ciència-Ficció i Fantasia

Nom i cognoms _____

Adreça _____

Població _____ Telèfon _____ Fax _____ E-mail _____

Vull inscriure'm a la SCCFF. La quota anual des de gener de 1998 serà de 4.000 ptes.

Estudiants amb carnet jove, 400 ptes anuals.

Indiqueu en aquest cas el centre on estudieu: _____

Faig el pagament en efectiu al moment de la inscripció

Ingresso l'import al compte 2100-0900-99-0208719337 de "la Caixa"

Envieu la còpia de l'ingrés juntament amb la butlleta d'inscripció a l'Associació d'Escriptors en Llengua Catalana. Canuda, 6, 5è (Ateneu Barcelonès), 08002-Barcelona, fax 412 58 73.